

מִי־הָאִישׁ הַלְזָה הַהֵלֶךְ בַּשָּׂדֶה לְקִרְאָתָנוּ

סימני פיטורס Source Sheet by

בראשית כ"ד:ס"א-ס"ז

(סא) וַתִּקֶּם רַבֶּקָּה וַנַּעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגָּמְלִים וַתִּלְכְּנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקָּח
הָעֶבֶד אֶת־רַבֶּקָּה וַיֵּלֶךְ: (סב) וַיִּצְחָק בָּא מִבּוֹא בָּאֵר לַחֵי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ
הַנֶּגֶב: (סג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לַפָּנוֹת עָרֵב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גָמְלִים
בָּאִים: (סד) וַתִּשָּׂא רַבֶּקָּה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמֶל: (סה)
וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלְזָה הַהֵלֶךְ בַּשָּׂדֶה לְקִרְאָתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא
אֲדֹנִי וַתִּקָּח הַצָּעִיף וַתִּתְּכֶס: (סו) וַיִּסַּפֵּר הָעֶבֶד לִיִּצְחָק אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
עָשָׂה: (סז) וַיִּבְאֶהָ יִצְחָק הָאֵלֶּהָ שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקָּח אֶת־רַבֶּקָּה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה
וַיֵּאָהֲבָה וַיִּנָּתֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: {פ}

בראשית רבה ס':ט"ו

(טו) וַתִּשָּׂא רַבֶּקָּה אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת יִצְחָק (בראשית כד, סד), אָמַר רַב הוּנָא
צָפַת שְׂדֵדוֹ שְׁטוּחָה בַּתְּפִלָּה, אָמְרָה וְדַאי אָדָם גָּדוֹל הוּא, לִכְךָ שָׂאֶלָה עָלָיו.
(בראשית כד, סד): וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמֶל, אֶתְרַכִּינָת, הֵיךְ מָה דָּאֵת אָמַר (תהלים לז,
כד): כִּי יִפֹּל לֹא יוֹטֵל. (בראשית כד, סה): וַתֹּאמֶר אֶל הָעֶבֶד, רַבִּי חַיָּא אָמַר
רָאִתָּה אוֹתוֹ הָדוֹר, וְתוֹהָא מִפְּנֵיו, הֵיךְ מָה דָּאֵת אָמַר (בראשית לז, יט): הִנֵּה
בַּעַל הַחֲלָמוֹת הַלְזָה בָּא. רַבִּנָּן אָמְרִי הוּא וּפְלִסוֹנוֹ, הַלְזָה, אֵלּוֹן זֶה. (בראשית
כד, סה): וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי, שְׁתִּים הֵם שְׁנֵתְכֶסוּ בַּצָּעִיף וַיִּלְדוּ תְּאוֹמִים,
רַבֶּקָּה וְתָמָר, רַבֶּקָּה, (בראשית כד, סה): וַתִּקָּח הַצָּעִיף, תָּמָר, (בראשית לח,
יד): וַתִּתְּכֶס בַּצָּעִיף וַתִּתְּעֶלֶף. (בראשית כד, סו)...

העמק דבר על בראשית כ"ד:ס"ב

ויצחק בא וגו'. סיפר הכתוב כי המכין מצעדי גבר ית' סיבב שיפגע יצחק
ברבקה בדרך ותהא נבעתת ממנו בתחלת הכרתה אותו ואם הי' העבד בא
עמה תחלה לבית אברהם הי' אברהם מקבלה תחלה ומדבר על לבה עד שהי'
מתחונן דעתה עליה ולא היתה נבעתת מפחד יצחק. והיתה מתנהגת עמו כמו
כל אשה עם בעלה. אבל הקב"ה סיבב שיצחק בא באותו עת מבוא באר לחי
רואי שהי' לו אותו מקום מיוחד לתפלה והתבודדות על באר שנראה המלאך:

העמק דבר על בראשית כ"ד:ס"ד

ותשא רבקה וגו' ותרא את יצחק. בעודו עומד ומתפלל והי' אז כמלאך אלהים נורא מאד. וכמבואר ברבה שראתה ידיו שטוחות בתפלה ע"כ נבעתה מאד: ותפל מעל הגמל. מרוב פחד ואימה. אמנם לא ידעה ממי היא מתפחדת ואלו לא היתה יושבת עם העבד על גמל אחד והיתה יושבת מאחוריו עד שראתה שאח"כ האיש הולך לקראת העבד ועומד ומדבר עמו ככל אדם והי' דעתה מתקרר בתוך כך עד שבהודעה אח"כ מי הוא האיש הי' כבר סר הפחד ממנה. אבל בהיותה יושבת עם העבד. ובתוך הפחד שאלה את העבד מי האיש הלזה. אשר אני מתפעל ומתפחד ממנו. וכמבואר בב"ר בלשון הלזה משמעו אדם מאוים ונורא. ע"כ כששמעה שהוא אישה ותקח הצעיף ותתכס. מרוב פחד ובושה כמו שמבינה שאינה ראויה להיות לו לאשה ומאז והלאה נקבע בלבה פחד. ולא היתה עם יצחק כמו שרה עם אברהם. ורחל עם יעקב. אשר בהיות להם איזה קפידא עליהם לא בושו לדבר רתת לפניהם. משא"כ רבקה. וכ"ז הקדמה להסיפור שיבוא בפ' תולדות שהיו יצחק ורבקה מחולקים בדעות. ומכ"מ לא מצאה רבקה לב להעמיד את יצחק על דעתה בדברים נכוחים כי היא יודעת האמת כי עשו רק ציד בפיו. וכן בשעת הברכות. וכ"ז הי' סיבה מהקב"ה שיגיעו הברכות ליעקב דוקא באופן כזה וכאשר יבואר במקומו. ואלו הית' רבקה עם אישה כמו שרה ורחל עם אנשיהן לא הי' מגיע בזה האופן. והכל בהשגחה פרטית מראש שתגיע רבקה ליצחק בשעה שתבהל ממנו ויצא אחרית דבר כפי רצונו ית':